

Diplomová autorská kniha: Moments of process
Alexandra Fabiana Mertová

Má autorská kniha s názvem Moments of process je součástí mého výstavního projektu, ve kterém představuji práci dvoukanálové video-instalace. Jako tématický a inspirační zdroj pro video instalaci, tak pro knihu, jsem vycházela z textů psychologické odborné literatury. Konkrétně jsem pracovala s texty gestaltské terapie, tedy jejích návodů na psychoterapeutické experimenty, která je založena na principu dogma “ted’ a tady”.(Gestalt terapie často využívá experimenty a jiné kreativní techniky- práce s tělem, hlasem, psaním, kreslením). V tomto principu jsem sledovala podobnost s uměleckou performancí, kterou se ve své práci dlouhodobě zabývám jak z teoretického tak praktického hlediska. Konkrétně její dokumentací.

Z těchto terapeutických návodů jsem vybírala jen věty, které jsem použila jako podklady pro minimalistické performance. Ty jsem následně zadávala tanečnickům aby na ně spontánně reagovali. Pro tyto psychologické experimenty jsem pracovala s profesionálními tanečnickými, abych se vzdálila od konceptu “terapeut a pacient” a uplatnila přístup “režisér a performer”. Tyto texty jsem jsem převáděla do audiovizuálního obrazu. V tomto projektu mne zajímá spíše podvědomá a nepřímá forma výkladu, kterou je možné vyjádřit právě videem nebo fotografickým obrazem nebo textem.

Profesionální tanečníci na základě těchto asociací performovali tyto upravené “návodů” ve formě minimalistických akcí, které jsem zaznamenávala na více kamer z různých úhlů. Účelem bylo zaznamenat tyto režírované akce, které obrazem a konkrétními pohyby spíše nepřímo naznačují a odkazují k obecným principům vztahů, non-verbální komunikace, základních mezilidských vztahových vzorců, archetypů atd.

Záznam z této performance jsem následně pomocí stříhu kombinovala s dokumentárními obyčejnými “voayerskými” záběry na lidi na ulici, kde jsem zachycovala běžnou snadno přehlédnutelnou komunikaci a psychologii konkrétních osob, ve které nacházím a poukazuji k analogii s obrazy tanečních performancí. Pozorováním těchto osob poukazuji zpět k tématu psychologickému tématu. Spojením neosobní profesionální performance a reálné dokumentární roviny vzniká propojený celek.

Zajímalo mě pracovat s materiálem, který nemá s uměleckou formou nic společného, ale posunutím do umělecké akce se tím otevírá možnost nové otevřenější interpretace pomocí vizuálního obrazu.

Tato autorská kniha je důležitou součástí tohoto projektu jelikož může sloužit jako částečná orientační “mapa” nebo “skript” k tomuto videu, které naopak žádný text neobsahuje. V knize účelně odhaluji zdroj konkrétních textů, ze kterých jsem vybírala podstatné věty a následně je nechala performovat formou minimalistických performancí. S Texty návodů na terapeutické experimenty jsou v knize prezentovány šedým fontem a černě jsou zvýrazňovány jen ty věty, které

jsem použila pro konkrétní performance. Ukazují tedy částečně postup mé práce, ale zároveň nepřímo odkazují k vizuálnímu obsahu těchto performancí. Vzniká tak prostor pro divákovu interpretaci těchto performancí. Texty jsou vždy na samostatné stránce pro umožnění divákovy představivosti a fantazie (divák si může tyto věty také sám realizovat nebo si je alespoň vizuálně představit). Na následných stránkách jsou prezentovány fotografické dokumentace těchto konkrétních experimentů. Fotografie jsou černobílé, jelikož nejde o konkrétní ilustrace, ale o schématické zobrazení (skript, návod). Fotografie jsou v tomto případě spíše dokladem, že se akce stala a umožňuje divákovi tyto akce sám prožít.